

ODONTOLOGIA PREVENTIVA I COMUNITARIA

1. INTRODUCCIÓ: CONCEPTES I DEFINICIONS

- 1.1. Odontologia preventiva i comunitària: evolució històrica i concepte actual
- 1.2. La salut oral i què la determina
 - Concepte de prevenció i promoció de la salut
 - Les estratègies en odontologia preventiva

2. PREVENCIÓ DE LA CÀRIES DENTAL

- 2.1. Càries dental
 - Bases científiques per prevenir-la
 - Els factors de risc
- 2.2. Placa bacteriana i càries
 - Pel·lícula adquirida
 - Fisiologia i patogènia de la placa bacteriana
 - Concepte de placa cariogènica
- 2.3. Mètodes per al control i l'eliminació de la placa bacteriana I.
 - Mètodes mecànics.
 - Raspallat de dents.
 - Higiene interproximal.
 - Profilaxi professional
- 2.4. Mètodes per al control i l'eliminació de la placa bacteriana II
 - Mètodes químics de control de la placa
- 2.5. Sucre i càries
 - Evidència científica de la relació entre el sucre i la càries.
 - Concepte de dieta i nutrició. Efectes locals de la dieta en relació amb la càries. Avaluació i control del poder cariogènic de la dieta
- 2.6. Fluor i prevenció de càries
 - Els fluorurs i la seva relació amb la càries: perspectiva històrica i situació actual. Bases científiques de l'actuació del fluor en relació amb la prevenció de la càries
- 2.7. Metabolisme del fluor
 - Absorció, distribució i eliminació. Mecanismes d'actuació. Fluorosi: característiques i classificació en relació amb la seva gravetat.
 - Contingut en fluor dels productes dentals: el dosatge
- 2.8. Fluor sistèmic: fluoració de les aigües de proveïment públic
 - Suplements dietètics
 - Fluoració de la sal
 - Fluoració d'altres vehicles
- 2.9. Actuació tòpica del fluor
 - Mecanisme d'acció. Utilització racional dels agents tòpics del fluor.
 - Mètodes d'aplicació
- 2.10. Actuació tòpica del fluor: mètodes d'aplicació professional
 - Metodologia i pautes de tractament. Mètodes d'autoaplicació.
 - Pautes de tractament
- 2.11. Segelladors de fissures
 - Bases científiques per a la utilització de segelladors. Indicacions i metodologia d'aplicació a la clínica. Utilització en programes comunitaris

- 2.12. Saliva i salut oral
 - Les proves salivals i la identificació del risc de càries
- 2.13. Concepte i identificació del risc de càries
 - La càries com a malaltia i la càries com a lesió
 - Les proves salivals i la identificació del risc de càries
- 2.14. Pautes d'actuació d'acord amb el risc individual de càries
 - Presca de decisions en relació amb tractaments no invasius de la càries
- 3. PREVENCIO DE LES MALALTIES PERIODONTALS**
 - 3.1. Bases científiques per a la prevenció i el control de les malalties periodontals. Epidemiologia. Concepte actual. Factors etiopatogènics.
 - Classificació. Susceptibilitat individual. Factors de risc i factors de predicció
- 4. PREVENCIO DEL CANCER ORAL**
 - 4.1. Prevenció del càncer oral
 - Epidemiologia
 - Factors de risc
 - Diagnòstic precoç
- 5. PREVENCIO DELS TRAUMATISMES DENTALS I ALTERACIONS DE L'ESMALT**
 - 5.1. Prevenció dels traumatismes dentals
 - Alteracions de l'esmalt: prevenció de l'erosió, de l'abradió i de l'atrició
- 6. PREVENCIO DE LA TRANSMISSIO D'INFECCIONS A LA CLINICA ODONTOLOGICA**
 - 6.1. Les malalties de transmissió per fluids orgànics I
 - Hepatitis
 - Epidemiologia
 - 6.2. Les malalties de transmissió per fluids orgànics II
 - Síndrome de la immunodeficiència adquirida
 - Epidemiologia
 - 6.3. Pautes per a la prevenció de les infeccions creuades i altres situacions de risc en la pràctica de l'odontologia
- 7. EPIDEMIOLOGIA EN ODONTOLOGIA**
 - 7.1. Concepte i usos de l'epidemiologia en l'odontologia
 - La investigació en poblacions humanes
 - El mètode epidemiològic en l'odontologia
 - 7.2. El mesurament de la salut i la malaltia en l'odontologia
 - Índexs
 - 7.3. Les tendències epidemiològiques de les malalties orals
 - Els patrons canviants en l'aparició i la distribució de les malalties orals
 - Anàlisi de les seves causes
 - 7.4. L'odontologia basada en l'evidència
 - Introducció, conceptes i aplicacions
- 8. EDUCACIO SANITARIA**
 - 8.1. Promoció de la Salut: evolució històrica
 - Accions de la promoció de la salut
 - Objectiu de la promoció de la salut oral

- Determinants socioambientals de la malaltia: determinants de la salut oral
- Factors de riscos comuns
- Capital social
- Efectivitat de les intervencions de promoció de la salut oral
- 8.2. Educació sanitària
 - Determinants del comportament
 - Camps d'acció de l'Educació Sanitària
 - Com planificar un programa d'Educació Sanitària Oral
 - Medis on dur a terme l'Educació Sanitària
 - Impediments pels canvis de comportament a llarg termini
 - Els diferents mètodes d'Educació Sanitària oral
- 8.3. Tabac i salut oral
- 9. ORGANITZACIO I ADMINISTRACIO DE SERVEIS DE SALUT ORAL**
 - 9.1. El model de pràctica professional en l'odontologia
 - Característiques, evolució i perspectives futures
 - 9.2. Planificació i programació en l'odontologia comunitària
 - Etapas d'un programa sanitari odontològic
 - 9.3. Demografia professional
 - Evolució i perspectives futures
 - 9.4. El concepte d'atenció primària de salut
 - L'odontologia i la seva integració en l'atenció primària de salut
 - 9.5. La restauració de la salut oral
 - Anàlisi dels diversos sistemes d'assistència odontològica i impacte en la salut oral de la població
 - Sistemes imperants en els diferents països europeus
 - 9.6. Desigualtat i salut oral
 - 9.7. Economia de la salut I
 - Conceptes bàsics d'economia sanitària i aplicació en odontologia comunitària
 - 9.8. Economia de la salut II
 - Anàlisi de costos
 - Anàlisi de minimització de costos
 - Anàlisi cost-efectivitat
 - Anàlisi cost-utilitat
 - Anàlisi cost-benefici

Bibliografia

Addy M, Embery G, Edgar WM, Orchardson R, eds. Tooth wear and sensitivity. Clinical advances in restorative dentistry. London: Martin Dunitz Ltd; 2000 [↗](#)

Almerich JM (ed.). Saliva y Salud Dental: simposio (SESPO). Valencia: Promolibro; 1998 [↗](#)

Andreasen JO, Andreasen FM. Lesiones dentarias traumáticas. Madrid: Panamericana, 1990 [↗](#)

Blánaid D, Watt R, Batchelor P, Treasure E. Essential dental public health. Oxford: Oxford University Press; 2002. [↗](#)

Burt BA, Eklund SA. Dentistry, dental practice, and the community. 6 th ed. Philadelphia: Elsevier Science; 2005 [↗](#)

Cortes J (ed.). Fluor 2000 : actualidad, dosificación y pautas de tratamiento: simposio (SESPO). Valencia: Promolibro; 2000.

http://cataleg.ub.edu/record=b1563136~S1*cat# [↗](#)

Cuenca E, Baca P. Odontología preventiva y comunitaria : principios, métodos y aplicaciones. 3a ed. Barcelona: Masson; 2005. [↗](#)

Drummond MF, [et al.]. Métodos para la evaluación económica de los programas de atención de la salud. 2ª ed. Madrid: Díaz de Santos; 2001. [↗](#)

Fejerskov O, Kidd E (ed.). Dental caries: the disease and its clinical management. Oxford: Blackwell Munksgaard; 2008. [↗](#)

Llena Puy C, Martínez Lizan I (ed.). Simposio Usos e Indicaciones de los Antimicrobianos Orales (SESPO). Valencia: Promolibro, 2005. [↗](#)

Palmer CA, ed. Diet and Nutrition in oral health. 2nd ed. New Jersey: Pearson Education; 2007 [↗](#)

Pine C, Harris R, eds. Community Oral Health. Surrey: Quintessence; 2007 [↗](#)

Rose G. La estrategia de la Medicina Preventiva. Barcelona: Ediciones Científicas y Técnicas; 1994 [↗](#)

Sanz M (ed.). Workshop Ibérico Control de placa e higiene bucodental : 20, 21 y 22 de noviembre de 2002, San Lorenzo de El Escorial. Madrid: Ergon, 2003. [↗](#)

Prevención de la infección por virus de transmisión sanguínea (VIH, VHC y VHB) en odontoestomatología. Plan Nacional sobre el Sida. 2ª ed. Madrid: Consejo General de Odontoestomatólogos. Ministerio de Sanidad y Consumo. Centro de Publicaciones; 2001

Cortés Martinicorena J (ed.). Educación sanitaria, una revisión crítica. Valencia: Promolibro, 1999.

Article

Ismail AI, Hasson H. Fluorides supplements, dental caries and fluorosis: a systematic review. JADA. 2008 Nov; 139(11): 1457-68 [↗](#)

JADA [↗](#)

Locker D. Deprivation and oral health: a review. Community Dent Oral Epidemiol, 2000; 28:161-9.